

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

CARLOS FRONTAURA.

—
Escriptor elegantíssim
plé de gracia y sense fel,
autor de mil y mil obras
y ánima de *El Cascabel*.

PERSPECTIVAS FORASTERAS.

La senmana á Barcelona dona avuy escassa cullita.

Pero, diguin: ¿per qué tenim de cenyirnos semanalment á lo que succeheix en la ciutat dels comtes, quan la bola del mon es tan gran, y per tot arréu ne passen tantas?

Prescindim per avuy de fets locals... y viatjém una miqueta.

Vels'hi aquí que sense saber cóm, sense pagar bitllet de carril, ni cansarse mica en una llarga caminata, 'ls traslado de cop y volta davant del tribunal de Assises del Allier (Fransa), ahont s' está veyent una causa vulgar, si vostés volen; pero plena de interés per lo caràcter del acusat, que resulta ser un bromista de primera forsa.

Se tracta de la mort de una pobra vella, sens altre objecte que robarli 'l mitjot.

Lo criminal va saltar la muralla del jardí, va penetrar en la casa per una finestra, després de rompre un vidre, que li permeté alzar la lleva y franquejarse la entrada, y á pesar de que todas las sospitas recauhen sobre l' acusat Navarre, aquest ho nega tot ab un bon humor colossal, ab una frescura estupenda.

Al president de la Sala, li diu:—L' avi.

En vá li dirigeix aquest preguntas y més preguntas; l' acusat s' escorra com una anguila, escitant á cada punt l' hilaritat de la concurrencia, ab los seus xistes inagotables. Per últim exclama:

—Vaja, avi, vaja, no 's cansi més, que no m' atraparé; ¿qué 's pensa vosté que ochtan touto? Tantas lletras entran en un sí com en un no... Per lo tant, dihentli no sempre, no hi haurá boda... ¿qué s' ha cregut?

Al llegirli una declaració seva que figura en la instrucció escrita, en la qual confessava que ell, si bè no havia comés lo crim, havia guardat las espatllas del verdader criminal, va exclamar:

—Home, aixó sí que no es veritat... jo no he declarat may una cosa semblant. Lo que 'l jutje va preguntarme era si tenia molt amplas las espatllas, y com qu' efectivament las hi tinch, vaig dir que sí... Es l' única cosa que hi confessat, per estar á la vista de tothom y ser impossible negarho.

Lo Jurat va reunir-se, va deliberar llargament, y si bè no va atrevirse á tirar-lo al carrer, tampoch va deixar las cosas de manera que li sigués imposada la pena severa que realment se mereixia.

Llegida que li siguió la sentencia, l' acusat Navarre encare riu.

—Ja sabia—exclamá—que acabariau per reconéixer la superioritat del meu ingení sobre 'l vostre... De todas maneras, gracias... Pero 'us haig de advertir que com á perdiguers vau ben poca cosa... Si se 'us escapa la cassa arrán mateix del nas... Bah, bah, torneuse'n á la palla, que per cassar no serviu.

Doném ara una passada per París.

Un porter, curiós com casi tots los del gremi, tenia la mala costum d' enterarse de todas las cartas que li entregavan, destinadas als inquilins de la casa Aixís creya conéixer la vida y miracles de tots ells: los enredos amorosos de la modista del primer; los apuros del capitalista del

segón; la cassa incessant que feyan los creuhers inglesos al calavera aixalabrat que ocupava 'l tercer pis... y ab aixó, com es natural, s' hi divertia extraordinariament.

Un dia reb una carta dirigida á un jove modest y simpátich que vivia rellogat al quart pis, segona porta.

Com de costum, l' obra y se 'n entra.

—Ve'te'n aquí un que ha tret la rifa, sense pencre bitllet—diu lo porter tancantla cuidadosament.

Y en efecte: en aquella carta li participavan que acabava de morir un oncle seu, deixantlo hereu de tot lo que possehia.

Lo jove, á pesar de aquella bona noticia, no abandoná sòn ayre ri tret, trist y mel: neólich.

Lo porter, pensant possehir un secret seu, se cregué autorisat per interpelarlo.

—¿Qué t'è, jove, qu' está sempre tan trist?—va preguntarli un dia.

—No ho vulga saber—li va respondre 'l jove.

—Aquí hont me veu, soch l' home més desgraciad de la terra. Ara mateix estich en condicions de adquirir una posició de sembrassada, y no puch lograrla per falta de medis per emprendre un viatge.

—¿Potser alguna herencia?—interrogá l porter.

—Exactament. Pero per anar á recullirla no tinch recursos... Veji vosté si no n' hi ha per tirar lo barret al foch.

—Home, per Dèu, no s' apuri... ¿quánt creu que necessita?

—Ab un centenar de duros calculo que 'n tindria prou.

Lo porter entrá en la seva habitació, y al poch rato torná dihentli:

—Aquí 'n t'è cent cinquanta... todas las mèvas economías... Vaja á recullir l' herencia: després ja me 'ls tornaré.

Lo jove li regraciá aquell rasgo de bondat y li doná una estreta abrassada... una abrassada de aquellas que 'ns dona un amich á qui no hem de tornar á veure.

Y en efecte, 'l porter no ha vist may més al jove de l' herencia, ni molt menos los cent cinquanta duros, preu de un timo preparat hábilment y de una llissó contra la seva malehida curiositat.

De aquesta feta no ha tornat á obrir may més cap carta.

A Málaga sempre 'n succeheixen de xistosas. Era un moliner que solia dormir com los sachos de farina, mentres la seva dona...

Pero no adelantem los aconteixements.

Una nit lo moliner se desperta, palpa á la dreta, palpa á l' esquerra, y 's troba sol, enterament sol al llit.

—¿Ahont haurá anat aquella?

Crusant pèl seu cervell una sospita horrible, s' alsa y á péus descals y de puntetas, se dirigeix á la planta baixa del moli, y allí sent enraonaments en veu baixa y xuclets de petóns. Desgraciadament no dú mistos; pero no importa, avansa ab pas resolt á través de la fosca, rebent de bonas á primeras tal trastarro al front en lo cayre de una porta, que cau á terra tan llarch com era y sense coneixement.

Quan va recobrar-se, ja clarejava. Se 'n torna al llit y allí troba á la seva muller tranquilament dormida.

La sacseja plé de indignació.

La muller se desperta fent la tórtora ignocent.

—¿Qué tens? ¿Qué 't passa? ¿T' has fet mal al front? ¡Pobret!

Ell li explica 'l cas ab veu tremolosa de indignació.

—Ay, Jesús... noy, tú ho haurás somiat .. Oh, si, no hi posis dúpte, tú ets de aquells que tot dormint s' aixecan y caminan... de aquells que... ¿cóm ne diuhen?... ah, si, tú ets *sonámbul*...

Y ab tota l' amabilitat del mon va posarli al front un emplastre de midó deixetat, dihentli:

—¿No veus? ¡Ja t' has fet una banya!

Aixó del sonambulisme en sas relacions ab la vida conjugal no sempre dona resultats tan pacífichs com lo que va obtenir la molinera.

En la mateixa ciutat de Málaga, un llicenciat de Cuba casat ab una minyona guapa, frescal y apetitosa, vivia ab ella en un de aquells locals habitats per distíntas familias, que tant abundan en aquella capital, coneguts allí ab lo nom de *corralones*.

Com que allá ahont abunda la gent, abundan també las murmuracions, prompte 's digué que la dona del llicenciat, mentres aquest dormia tranquilament, se prenía certas llicencias que no consent ni molt menos l' epistola de sant Pau.

En una habitació immediata hi havia un minyó sol, guapo, bon mosso, de molt ganxo, y algú creya haver vist á la casadeta dirigir-se las més de las nits al departament del solteret.

Quan la cosa arribá á noticia del llicenciat, aquest recomaná 'l major sigilo, disposat com estava á esqueixar la grua lo més prompte possible.

Era una nit: lo llicenciat roncava ó feya veure que roncava. Ella saltá del llit y emprengué la caminata de costum. Lo seu marit darrera ab un garrot als dits.

Lo resto de la escena segurament ja se 'l figuran: en lo moment en que la barbiana trucava lleugerament á la porta del seu adorat torment, li queya 'l garrot del marit á las costellas, fentli arrancar grans ays.

Tothom se desvetlla, pero primer que ningú 'l jove agraciá ab los favors de l' hermosa, 'l qual en vista de la pallissa, exclama plé de irritació:

—¡Bárbaro!... No li pegui... ¿qué no sab que la seva senyora es sonámbula?

Lo marit se queda estátich y ab uns ulls com unas taronjas.

—Si, senyor, sí... soch sonámbula— diu ella, entre gemechs y plors.

—¿De veras?... Donchs jo també 'n soch de sonámbul...

¡Y flis! ¡flas!...

—¿Qué 's figuran qu' estich despert?... No senyors... estich dormit, enterament dormit; pero pego!

Y 'l solfeig contra la dona y contra 'l minyó durá llarga estona, fins que 'ls vehins li arranca- ren lo garrot de las mans.

***

Fem punt final.

Per ayuy ja hem viatjat prou.

P. DEL O.

Á LA MEVA COSINETA.

SONET.

Por mucho pan, nunca mal año.

—«Cosinet, vares dirme una vegada,
si no t' es molestós, fesme algún día,

TORNANT DE MADRIT.

Resum del seu gran vistje:
ha gastat bastants dinés,
ha portat moltes promesas
y res més, res més, res més.

ja que sempre 'n sols fer, una poesia;
mes ja sabs que 'l *romántich* no m' agrada »—

Jo, pensant al moment qu' érats casada
y 'l teu espós ab tú felis vivia
sens' sospitar qu' hi hagués qui 'l *proteja*
y 'l feya aná' ab la testa ben poblada,
'llavors una poesia vaig compondre
dihent que ta estimació n' es *vasta... inmensa ..*
y á fé que á la *virtat* vaig correspondre,
puig si aymas al marit, com ell ja 's pensa,
també es molt cert que hi ha qui á tú s' *atansa*
y 'l teu amor *inmens* també l' *alcansa*.

CANDOR SALAMÉ.

UN CANDIDAT.

—¿Seré elegit? ¿no 'n seré?—

Vels'hi aquí las preguntas que en Mero s' está dirigit a si mateix cinquanta vegadas cada dia, desde que s' ha comensat a parlar de las próximas eleccions municipals

L' idea de ser regidor no li ha vingut ara: fa anys y anys que grillava en lo seu cervell, abultantse, adquirint desarrollo a mida que passava 'l temps y acabant per convertirse avuy en una obsessió, una mania fixa é irrevocable.

Tot li vé d' un mal exemple. A sota del pis ahont ell vivia, hi estava fa alguns anys un pobre diable que no tenia altre ofici que passar lo temps al café y al cassino, y despatxar ab bonas paraulas als *inglesos* que á professó feta anavan continuament a visitar-lo.

Un dia 'l tal subjecte va presentarse candidat en unas eleccions de regidors y va sortir elegit. Tothom va fersen creus, pero ningú tantas com en Mero.

No se 'n sabia avenir. En Mero coneixia 'ls punts que l' altre caltava, estava enterat de la seva historia, veyá 'ls apuros en que vivia, y naturalment, va ferse aquesta reflexió:

—Si ell es concejal ¿per qué no puch serne jo també? ¿valch menos, sé menos, represento menos que ell, per ventura? Tot lo qu' ell fassi ¿no puch ferho també jo, ab igual talent y ab la mateixa trassa?—

Concebuda la idea y donant lo punt per suficientment discutit, en Mero va aprobarse ell mateix lo pensament, declarantse apte per ser concejal y disposantse a entrar en campanya tan aviat com pogués

A las primeras eleccions, agafa 'ls trastets y presenta la seva candidatura.

Vé l' escrutini, y si en Mero no va tornarse boig de rabia é indignació, va ser sens dupte per un miracle de la Providencia. No va tenir ni un vot... ¡ni 'l qu' ell mateix s' havia donat! A la quinta, a un altre aspirant li feya falta, y se l' havia apropiat ab tota la frescura que s' acostuma a usar en semblants cassos.

En Mero va comensar a obri 'ls ulls.

—Ja ho entench—va dirse:—per guanyar s' han de fer trampas. Per poguer fer trampas s' ha de ser dels de dins. Per ser dels de dins s' ha de comensar armant ruido y buscant prossélits. Ja está vista la cosa: de tot se 'n ha de passar l' aprenentatje.—

Venen unas novas eleccions—perque gracias á Dèu en aquest país hi som casi cada dia—y en Mero va posarse a treballar com un negre. Com un negre que vol ser concejal.

Visita per aquí, visita per allá, oferiments á aquest, promesas á aquell altre, arengas per amunt, discursos per avall: semblava un polítich de debó.

Pero tampoch va tréuren gran resultat. Las eleccions van verificarse y no més va conseguir treze ó catorze vots, una miseria.

Lo pobre minyó estava desconsolat. ¡Tant treball, tants passos, tanta propaganda y total res! ¡una dotzenota de vots!

—¿Per qué no haig de poguer ser regidor?—tornava a preguntarse per miléssima vegada:—¡bè ho es aquell altre burro!—

L' altre burro, volia dir lo vehí de sota casa seva. Es dir que de tots modos ell també confessava serne.

Pero no per aixó va volguer desistir. Hi ha ideas que son com la picor: com més se gratan, més pican... Y en Mero ¡se 'n feya uns tips de gratarse la ditxosa investidura de concejal!

Mentres tant va passar temps, hi hagué cambios polítichs, pujaren y baixaren situacions, y l' home sempre ab la mateixa fatlera.

Per fi ha vingut la convocatoria actual y en Mero s' ha decidit a fer l' última tentativa.

L' home ha vist lo cambi que s' ha operat en l' esperit públich y ha tirat los seus càlculs.

—Aquests temps no son aquells—s' ha dit:—avuy hi ha opinió, calor, atmósfera electoral; la gent s' ho pren de serio y no es possible falsificar la seva voluntat. Lo secret pera ser elegit es aquest: conquisar al públich, guanyar las sevas simpatias... pero ¿cóm se consegueix aixó? Aquí está 'l bussilis.

Una pila de dias de sabias y detingudas investigacions li han donat la clau de la cosa. En Mero ha preguntat y pres lo pols á molts vehins, y al últim n' ha tret l' aygua clara.

La gent li ha dit:

—En las próximas eleccions no 'ns succebirá lo que las altrás vegadas. La experiencia 'ns ha donat una pila de llissions y ara ja sabém a qué atenirnos ¡Fora aquests que aspiran a ser concejals y 'ns venen a sollicitar lo vot! ¡fora aquests que prometen que quan siguin elegits moralisarán la administració, desinfectarán la casa gran y convertirán Barcelona en un paradís! ¡No volém candidats que 's presentan ells mateixos! ¡no 'ns fihém de promesas mil cops fetas y may realizadas!...—

Aquests declaracions han esqueixat la vena que tapava 'ls ulls de 'n Mero.

—Ara si que tinch la payella pèl mànech—s' ha dit l' home:—ja sé cóm remoure y ferme mèva tota la opinió pública. ¡Mans a l' obra desseguida!—

Y ha escrit un manifest, que pensa donar á llum lo dia avants de las eleccions, concebut en aquests termes:

«CIUTADANS:

»Ab tota l' energia de que soch capás, us de-mano que feu lo favor de no elegirme concejal. ¡No 'n vull ser, no 'n vull ser y no 'n vull ser!

»De totas maneras, si contra la mèva expressa voluntat arribessiu a elegirme, declaro desde ara que no moralisaré l' administració, ni desinfectaré la casa gran, ni faré res en benefici de Barcelona, procurant tant sòls pescar lo que pugui, combinar tantas traficas com me siga possible y mirar si en poch temps me faig un parell de casas.»

En Mero no 'n té l' absoluta seguretat; pero confia tant en la eficacia d' aquest manifest, que si no 's veu concejal, poch se n' hi falta.

Fins s' ha arribat a figurar que 'ls municipals ja comensan a saludarlo.

A. MARCH.

A LA SIMPÁTICA ARTISTA JULIA SEGOVIA.

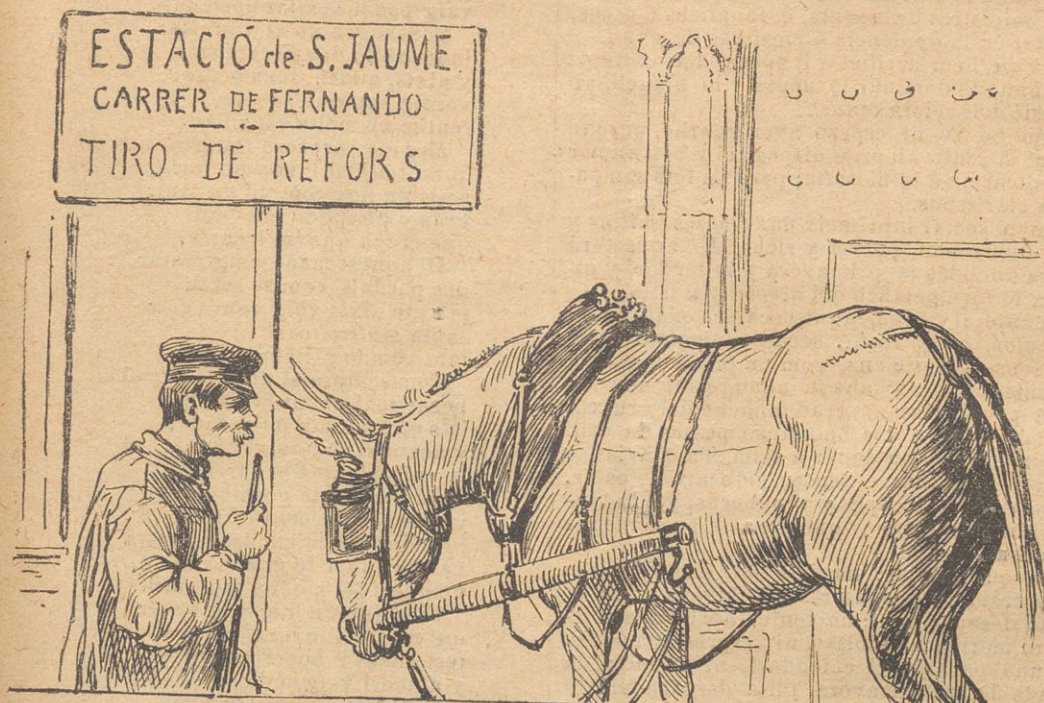
Que de sandunga 'n tens molta estich tip de presenciárlho y pot dirhe sens reparo qui tan sols un cop t' escolta.

May podré doná' al olvit la tèva gracia excesiva;

BELLESAS DE BARCELONA.

¡SENYOR ALCALDE MAJOR!...

sobre tot, quan fas *La Diva*
y *Un gatito de Madrid*.

Com no soch *alabardero*,
sens que 'l públich imparcial
me tatxi de poch formal
(que per mi vol di' embustero),
declaro, noya, que vals
moltíssim, y que no 't guanya
la més pintada d' Espanya
y tots los seus arrabals.

M' encantas en gran manera
quan veig ta cara divina;
y tens una veu tan fina
que para mi la quisiera.

Estudias ab constancia
los tipos que representas,
y per tot hont te presentas,
vesteixes ab elegancia;
y com tens garbo en excés
m' has fet dir mltas vegadas:
si com á tiple m' agradas...
com á guapa, encare més.

LLUIS SALVADOR.

¿PRIMAVERA?

Ho pregunto, porque no sè de cert en quin temps som.

Lo calendari prou cantava aquest dia: *hoy empieza la primavera*, pero ¡vayin á fiarse de la paula dels calendaris!

A Inglaterra ha nevat, á Fransa 'l termómetro ha baixat á zero, á l' alta montanya de Catalunya hi fa 'l mateix fret que á mitjos de Jener...

¿Es que 'l calendari s' ha equivocat, ó es que la naturalesa ha errat los comptes? ¿es verdairement aquesta la florida estació primaveral?

Hi ha sintomas que diuen que sí, pero inmediatamente surten senyals que demostren que no.

Un dels efectes més marcats de la entrada de primavera, es la rápida ebullició de la sanch que ab tal motiu solen experimentar las personas.

Per aquest cantó no ai ém del tot malament. La sanch fermenta d' una manera visible. Comença ja á haverhi disputas ab bastanta freqüencia; hi ha hagut dos ó tres suicidis; s' han comés set ó vuyt assassinats... la primavera ha donat senyals de vida.

Pero d' altra part, la primavera a sembla dormir. No ha sortit cap dia i nou; no 's construixen teatros al passeig de Gracia; no se sent parlar d' una sola senyora que haja fugit del seu marit per anarse'n ab un fulano...

Las caras de las personas continúan impávidas y frescas com en plé hivern. No 'ns surten grans, no 'ns apareixen erupcions, los nassos encare son notablement vermells, los enamorats no acaban de determinar-se á demanar la mà de la seva xicota... en fi, que no hem arribat á la primavera, ni res que ho sembli.

¿No es veritat que aquestas anomalias donan molt que pensar?

D' uns quants anys ensá s' observa una corrent extranya, que tendeix á anular las mitjas tintas.

En cap més ciutat se veu aquest cuadro incomparable: ¡las vías más principales convertidas en estable!

En política, en religió, en l'ordre econòmic, en tot passa lo mateix. No hi ha termes intermedis: ó ministres ó cessants, ó fanàtics ó ateos, ó nadant en la opulència ó morintse de gana.

¿Serà qu'hem arribat á l'època dels extrèms y sòls han de dominar lo negre y lo blanc, ab exclusió dels colors suaus?

Jo no ho sè ni espero averiguarho, perque may m'hi sentit ab prou disposició y bon humor per dedicarme á la filosofia; pero 'ls fets son patents y claríssims.

Lo mon social suprimeix las classes mitjas y deixa únicament pobres y rics. L'atmósfera declara abolidas la primavera y la tardor, y estableix lo torn pacífich del hivern y l'istiu.

Allá capital y luxu, aquí escassés exagerada; ahir calor, avuy fret... sense compassos d'espera, sense transicions, com un pistol tasso.

Avants un hom s'anava alleugerint de roba poch á poch, passant gradualment del gruixut vestit de llana á lus baladinas pessas d' dril. Avuy no: tot s'ha de fer á salts. Tant aviat se moren de fret com se senten sofocats de calor. Lo demati portan capa y tapabocas, y á la tarde no tenen més remey que posarse en mànegas de camisa.

Es lo que jo dich: nos han fet fonedissas las primaveras; los crepúsculs del hivern y del istiu han desaparecut; no tenim abrils ni setembres, ni matinadas dolsas, ni vespres apacibles.

En una paraula: 'l calendari, al anunciar la vinguda de la primavera, falta descaradament á la veritat.

Continuém dins del hivern.

Y si encare no se n'han convenut, vejín lo que la gent fa corre.

Tothom diu que aviat, á primers del mes que ve, tornarà á haverhi castanyas.

¿Fa primavera aixó?

MATÍAS BONAFÉ.

ARITMÉTICA PRÁCTICA.

(A MON BEN VOLGUT AMICH EN VENANCI CAMPRODÓN)

Per fé en lo comers carrera saber de còmptes volia, mes aixó difícil m'era, perque, amich, de cap manera saber tal ciencia podia.

Lo mestre prou s'empenyava á ensenyarme de contar: jo sortí ayrós procurava, pero com més m'esmerava menos hi podia entrar.

Tothom deya:—¡Maravella veure un xicot tan trempat y viu com una centella, que cap ciencia li fa mella y ab aixó 's trobi atascat!

Pero 'l papá, tot fent guassa, 'ls deya:—D' aquí uns quants anys, si ho estudia en catxassa, potsé 'n sabrà un xiquet massa y li causi grans afans.

Al ser home, vaig notar que 'm faltava companyia, que solté era un mal estar y m'havia de casar si viure tranquil volia.

Y dit y fet; al moment vaig donar á una donzella

paraula de casament, y mediant lo sacrament vaig poder menjar costella.

Com sogra no hi va faltar, junts ab la dona eram tres, y aixis, amich, sens pensar, vareig sapigué sumar fentho ab molta sèiz llés.

Mes ma sorpresa fou gran quan tot just l'any no faria, sortí un noy com un gegant: gras y guapo n'era tant que creya que 'm locaria.

D'aquest modo vaig matar dos purdals, com se sol di per que aixis vaig veure clar sabia *multiplicar*

tant com lo primer vehi.

Com sempre al dimoni agrada posar mal ahont hi ha bè, la sogra un dia m'enfada, y acabant d'una vegada la vaig plantar al carré.

Es una acció poch honesta y més per un motiu fútil, pro aixis ab la excusa aquesta vareig saber fé una *resta*, y aquest fet me fou molt útil.

Fins que un dia vaig saber qu'un tio que m'estimava, testament l'home va fèr y al mori vaig sé hereder de tot lo qu'ell disfrutava.

Molts d'inglesos vaig tení y tot se'n va aná á rodar,

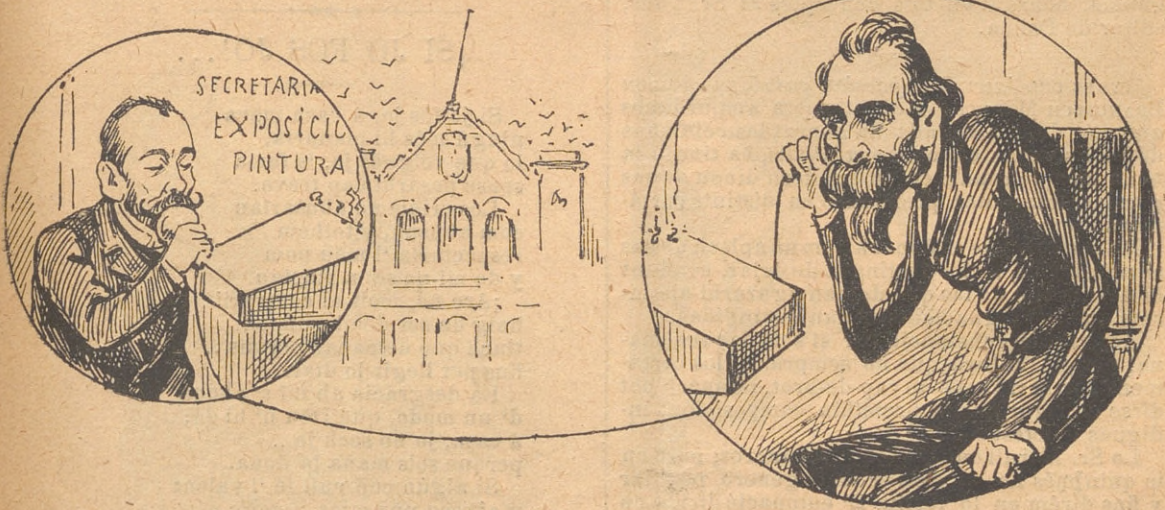
RECORTS DE LA SENMANA SANTA.

Dos casats de poch, seguint monuments.

TELÉFONO
DE LA CASA DE LA VILA AL PALAU DE BELLAS ARTS.

—Carlitos, quan rebí un quadro, fàssim'ho sabé al instant.
—Per ara sols hi rebut los fogons del restaurant.

y tan tinguí de *partí*,
que mestre vaig sé á la fi
sense arribarmho á pensar.
Amich, si 't passà lo dit,
cásat, y ab aqueixa táctica,
creume que 'n treuràs profit
y apendràs tot desseguit
l' *Aritmética per práctica*.

ARTUR CARRERAS.

ACUDITS.

Llissó d' aritmética. Lo mestre pregunta á un xaval,
qu' era 'l més pillet de la colla:

—Vint y onze ¿quánt fan?

Lo noy no respón.

—T' ho diré de un' altra manera: Dos deus y un as
¿quánt fan?

Lo xaval, sens casi deixarli acabar de dir:—¡Trenta hù!

—Es tant lo qu' estich aburrit, que si tingués valor
me clavaria un tiro.

—Home, aixó ray: feste matar.

—¿Y qui voldrà comprometre's?

—¿Qui? Fingeixte malalt, fes cridar al Dr. Enterra y
en menos de quatre horas ja ets al calaix.

—Lo mèu avi—deya un jove—té vuytanta sis anys,
¿eh qu' es vell?

—Més ho es lo mèu—va dirli un altre.

—¿Quánts ne té?

—No ho sé de cert; pero no més te diré una cosa: 'l
mèu avi es fill de un apóstol.

—¿De un apóstol?

—Sí, senyor: es fill de Sant Andréu.

DOMINGO BARTRINA.

Un abonat, demanant al Centro:

—Senyoreta... comunicació ab lo número tants.

—Vaig desseguida.

Pochs moments després lo timbre avisa que está es-
tablerta la comunicació. Comensa 'l diálech:

—¿Qué se li ofereix?

—Passa 'l favor d' enviar mitja dotzena de caixas á
casa Fulano de tal.

—Mitja dotzena... ¿ja ho sab bè?
—Sí, senyor, mitja dotzena justa.
—¿De quin preu las vol?
—De vuyt rals cada una.
—Vosté deu equivocarse.
—¿De quina casa es vosté?
—De la *Neotafia*.
—Dispensi: jo demanava caixas de posar confits.
J. CASANOVA V

IMITACIÓ.

Ahir, quan vaig confessarli
que l' aymava sense fré,
estant molt separat d' ella,
«no t' acostis tant», digué.

Avuy, sense jo adonarme'n
tot s' ha girat al revés:
estant ben á propet d' ella,
sempre 'm diu: «acóstat més».

AMADEO.

LLIBRES.

GUIA DE LAS BALEARES. por D. PEDRO A. PEÑA.
—Lo titul de aquest llibre indica per sí sol lo qu'
es y lo que 's proposa. Es un útil company del viat-
jer que desitji recorre las hermosas islas del
arxipiélach balear. Ab ell á la mà, podrá seguir-
las y ferse cárrech de tot lo més notable que
tancan en bellasas naturals y en bellasas artis-
ticas; en ciencias y lletras; en agricultura, in-
dustria y comers; en una paraula: en tots los
rams de la activitat humana.

L' obra del Sr. Peña atén no sols á las cosas
sino també á las personas, desde 'l moment que
conté no sols la descripció de las poblacions
sino además un indicador bastant complet dels
principals productors de las islas.

L' edició es esmerada, contenint mapas, pla-

nos y grabats en zincografia de vistas y monuments.

Lo llibre forma un volúm enquadernat ab elegancia, honrant en tots conceptes al Sr. Tous, editor de Palma.

AYRES DEL AMPURDÀ, *poesias catalanas* de DON FRANCESCH MARULL.—Aquest poeta ampurdanés que més de una vegada ha honrat las columnas de LA ESQUELLA ab los seus traballs, ha tingut la bona idea de reunir en un quadern dinou de sas poesias, totas ellas premiadas en distints certàmens literaris.

De manera que al donar à llum un aplech de sas composicions, s' ha abtingut de triar, confiant la designació de las que devian figurarhi als jurats que tan dignament las han distingidas.

Aquesta circumstancia per sí sola las recomana, perque encare que no sempre en los certàmens surtin traballs de cap-de-brot, tampoch pot dirse en rigor que 's premihin composicions indignas ó detestables.

Lo Sr. Marull cultiva tots los gèneros; pero en lo quin més nos agrada es en lo gènero popular y fins dirém en lo festiu. L' entonació lirica no li escau tant bè. Las composicions de aquesta corda semblan ecos de agenas inspiracions; en cambi en las primeras demostra més naturalitat y major frescura, ostenta, en fi, més caràcter propi.

En una paraula: lo poeta vola millor arrán de terra, que quan pretén enfilarse fins als núvols.

BOCETOS LITERARIOS, por D.ª FRANCISCA SÁNCHEZ DE PIRRETAS.—Lo volúm de la Sra. Sánchez comprén en sa primera part una recopilació de articles literaris que han vist la llum en distints periódichs y revistas de Madrid y Barcelona, tots los quals acreditan á la sèva autora de prosista fácil y correcta.

En sa segona y última part hi figura una noveleta titulada *Borrascas del corazón*, completament inédita y plena de interés.

La Sra. Sánchez se distingeix tant com per son mérit, per la sèva modestia: de aquesta qualitat privativa de las personas que valen, ne dóna mostrás aixís en lo prólech del llibre com en la expressiva dedicataria dirigida á don Victor Balaguer.

Altras produccions rebudas:

Dos cartas, por Teresa Mañé (Soledad Gustavo) y Juan Monseny, publicadas en 18 de marzo de 1891, dia de su enlace matrimonial, en obsequio á sus amigos.—Son una apologia de las ideas anarquistas fetas per dos nuvis de la secta.

Las huelgas, el capital y el trabajo, por don Federico de López Verdaguer.—Folleto de actualitat sobre la candent qüestió que 's debat en aquests moments, á la qual l' autor, á falta de solucions concretes, ha tractat de portarhi 'l noble concurs de la sèva bona voluntat.

Catálogo general ilustrado de aparatos, articulos y productos químicamente puros para la fotografía, de Fernando Rus. Considerém molt útil son coneixement als moltissims aficionats que tè avuy dia l' art fotogràfic.

La gran idea.—Comedia original en un acte y en prosa, de D. Simón Alsina y Clos.—D' ella varem ocupar nos en ocasió de son estreno, efec-

tuat á principis de mars, en lo *Teatro català* (Romea).

RATA SABIA.

¡SI JO FOS JO!...

Si jo fos jo, á casa mèva ningü més hi manaria, lo que volgués jo, 's faria sense posarhi cap treva.

Los criats no abusarian com abusan, y tothom respectaria 'l mèu nom y de mi no se 'n riurian.

¡Are no, molt al contrari! haig de ser dócil, sumís... tinch que demanar permís... fins per llegir lo diari.

La desgracia ab mi s' abona d' un modo, que Dèu n' hi dó; á casa, jo no soch jo... perque sols mana la dona.

Si algún cop vull fé 'l valent y aixeco una mica 'l gallo, ¡ay, fillets mèus! si no callo me 'n tinch qu' aná al llit calent.

Cridant sense tó ni só está de nit y de dia...

¡Tot aixó no pasaria, no, senyors, si jo fos jo.

Després vé 'l sèu cosinet de visita cada dia...

¡Si jo fos jo, no ho voldria que hi vingués lo tipo aquet!

¡Pro haig de callar, no hi ha més! de las calsas s' ha apropiat, y convensut m' hi quedat de que á casa, no soch res.

A la nit, si vull sortir á las deu cap á retiro.

¡No deuria consentirho, pró callo... y tinch de sufrir.

De la dona soch esclau y haig de fer lo qu' ella vol; la gent me crida:—¡Mussóll!...

¡Calsassas!... ¡Bleda!... ¡Babául!...

Si jo fos jo, á casa mèva ningü més hi manaria, lo que volgués jo, 's faria sense posarhi cap treva.

R. ALONSO.

PRINCIPAL.

Adjudicat lo teatro per la temporada de primavera al distingit barítono Sr. Roudil, que tan bons recorts va deixar á Barcelona, á l' hora en qu' escrich las presents ratllas no han sortit encare 'ls anuncis de la companyia y de las condicions de abono.

Lo mateix desitj que tenim de que s' inauguri aviat la campanya d' ópera francesa 'ns fa ser tal vegada una mica impacients. De totas ma-

NOTAS CÓMICAS.

—Quan vingui 'l papá Joanet, no li diguis pas que ha vingut lo papá Alfredo...

—Verdaderament, la llum elèctrica es una gran cosa. Lo mal es que no fa claror.

—Diu que la carn puja de prev... ¡Aixó, aixó es lo que convél...

—¡Qué suerte si yo pudiese arregar también un hombre que llevase bombas en forma de pera...!

neras, celebrarem que 'l Sr. Roudil no trobi dificultats en la seva empresa.

LICEO.

Es de aplaudir la promptitut ab que 'l mestre Rodoreda y 'l Sr. Roca, representants de la empresa, han organiat la companyia d'òpera italiana, qual *debut* ab la *Gioconda* estava anunciat per ahir dijous. Aixó sols es senyal evident de que 'ls que han prés lo teatro sobre las sevas espatllas desplegaran una pasmosa activitat y un gran desitj de quedar bè.

La companyia dirigida per l' eminent Mascheroni 's compon de las sopranos Matilde Rodriguez y Turconi Bruni; de las contralts Guerini y Carottini; dels tenors Massini (que cantarà sis funcions), Cardinali, Moretti, De Marchi y Zonghi; dels barítonos Labán y Aragó y dels baixos Visconti y Thos.

Entre las òperas en projecte s' hi contan *Los Pescadores de perlas*, *Fra Diavolo*, *Lluís Miller*, *Otello* y la tan desitjada *Cavalleria Rusticana*.

Si tot lo programa, tal com está concebut se realisa, los senyors del Liceo estarán d' enhorabona.

CIRCO.

Y perque tot siga òpera, fins ne tenim al Circo.

La companyia de la qual forman part la Ferri, la Fons, la Calvera y l' Amat y 'ls Srs. Brotat, Palmer, Carbonell, Boldú y Masip (casi tot género nacional) está dirigida pèl Mestre Pietri.

Debutà ab *Dinorah* y continuà ab *Lucrecia* y 'l Barbero.

No vaig tenir ocasió de assistirhi; pero se m' ha dit que 's portaren millor los artistes que 'l públich, com de costum escás en aquell teatro, destinat, segóns sembla, á no poderse alzar de la gran postració en que jau desde la ja llarga fetxa en que va ser reconstruhit.

ROMEA.

L' obra arreglada á la escena catalana pèl Sr. Miró y Falguera, ja no 's titula, com deyam la senmana passada, *La Madrastra*, sino *La familia Carbó*.

Los ensaigs continúan, segóns resan los cartells.

Ili ha grans desitjos de saber cóm se titulará 'l dia del estreno.

TÍVOLI.

Continúa en aquell teatro lo reynat de la senyoreta Segovia, cada dia més aplaudida, per ser cada dia més apreciadas sas notables condicions.

A las obras del repertori que ha vingut representant fins ara, obteninhi molts aplausos, es precis agregarhi la que porta 'l titol de *Un pretexto*, qu' es, en efecte, si no una producció que literariament, ni musicalment valga gran cosa, un bon pretext que l' autor ha proporcionat á la simpática *divette* pera lluhirse.

Aixis á lo menos ho confirma 'l públich ab las sevas repetidas manifestacions de agrado.

NOVEDATS.

¿Veritat que vostès voldrian que ara aquí m' extengués, com acostumo á ferho sempre que del estreno de una obra catalana 's tracta, sobre la comedia que ab lo titol de *D. Gonzalo*, ha donat á la escena 'l Sr. Llanas?

Consti que jo també voldria ferho; pero no puch, per una rahó molt senzilla.

Y es la següent: á l' hora en que escrich las

presentes ratllas, no he vist encare la comedia; y quan sortiré del teatro, lo número de la *ESQUELLA* ja haurá entrat en màquina.

De manera que per no perturbar lo tiratje, ab permís de vostès, amables lectors, deixaré la emissió de mon imparcial judici, pera la senmana próxima.

CATALUNYA.

Una obreta ensopegada.

Se titula *Caretas y capuchones*, original la lletra del Sr. Sánchez Seña y la música de D. Joaquim Valverde (fill), y per lo tant germá de la *Gran via*, considerant que aquesta popular producció va ser en part *musicada* pèl seu pare, lo company de 'n Chueca.

Caretas y capuchones tè la qualitat de apartarse del género aflamencat, lo qual, en los temps que corrém, no es poch; presenta una trama bèn teixida, ab molta abundancia de incidents cómichs y de xistes espontáneos que no tenen res de rebuscats.

Aquestas condicions y la excelent execució que alcansá per part de la Srta. Montes y dels Srs. Ruiz, Palmada y Sanjuan, li auguran una existencia llarga en lo cartell de aquest tant concorregut teatro.

Obras en porta: *Madri* petit* y *La casa del oso* ó *El tendero de comestibles*, qu' es un dels grans èxits entre las obras estrenadas á Madrit, durant la present temporada, qual privilegi de representació, per lo que respecta á Barcelona, ha alcansat l' empresa del *Eldorado*, sense reparar en sacrificis.

GAYARRE.

La companyia que treballava al *Circo*, de la qual son base la Martínez y en Sánchez Mula, ha prés pèl seu compte aquest teatro, acceptant la direcció del aplaudit autor Sr. Liern.

Las obras que s' han representat fins ara, entre las quals hi figuran las indispensables *Carmelo* y *Chateau Margaux*, son ja massa conegudas perque tinguém d' entretenirnos parlantne. Esperém los estrenos que s' anuncian, figuranthi en primer terme *La gata de oro*, per qual producció s' están pintant decoracions.

Veurem si aquesta gata serà prou ratadora... de grans entradas.

N. N. N.

LOS DOS LLIBRES.

CASI APÓLECH

A

MON ÍNTIM AMICH EN M. RIUSEC.

En un puesto dels Encants, deurá fer dos ó tres jorns hi havia en una parada entre llibrets y llibrots, *El Criterio*, del gran Balmes, enquadernat, plé de pols, y *Gustavo el catalera* del simpátich Paul de Kock.

Lo bon *Criterio* callava mostrant l' embarnissat llom, y sos fulls, que encare estavan casi bè per tallar tots, y la vella noveleta, rebregada, sens colors,

LA RELIGIÓ DEL TRABALL.

L' una fa traus, l' altra cus,
l' altra 's cuyda d' embastá...
y aixís passen totes juntas
lo rosari catalá.

ni forma ja en las cobertas
del sorti al pondres lo sol
que al filosófic *Criterio*
estava buscant rahóns.

—Bè, ¿qué hi fas aquí tan serio?
¡ja ho sabem que encare ets *nou!*
Aixís, donat fums de sabi,
¡semblas un estaquirot!
¿Veus jo? ja per cada full
m' hi trobarás dos c'irgòls,
la coberta descosida,
borrat lo méu nom pompós;
á mi tothom me fulleja,
á mi me llegeix tothom.

—Es molt cert—digué 'l *Criterio*;—
tens moltíssima rahó.

Ara la filosofia
es una sombra en lo mon.
L' home que sufreix vol riure,
lo meditar es de boig,
si 'l riure lo cos halaga
¿qué hi fa que troseji 'l cor?
—Soch la broma, la gatzara.
—Donchs jo soch la reflexió.
—Jo ab riallas los dols esborro.
—Jo calmo 'ls embats del cor.
—Me llegeix la jovenalla.
—A mi 'm fullejan los homs.
—La societat represento.
—¡Es fals!

—¡Es cert!

—¡Oy que no!

Y no sé fins ahònt haurian
arribat las discussións,

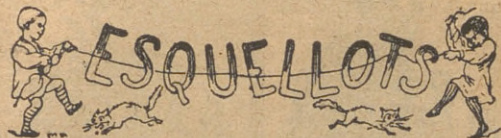
si un jovenet que passava,
adonantse del llibrot,
no l' hagués comprat al acte
dantne un parell de ralots.

—Gracias á Déu que ja es fora
—digué 'l *Criterio* cofoy;—

á la fi hauria acabat
per perdre ma reflexió.
Tè rahó, prou que s' explica;
¡jo, en lo mon, ja soch un mort!
¿Pro qué importa que aquí 'm mori
entre tants llibres confós,
si aquí Espanya, á tots los sabis
los passa 'l mateix que jo?

—
Al sentir semblants paraulas
tots 'ls llibres de l' entorn,
van fer batre sas cobertas
en mostrás d' aprobació.

A. LLIMOMER.

La Senmana santa ha transcorregut presentant l' aspecte de costum.

Lo bisbe D. Jaume, aquest any lo mateix que 'ls altres va rentar los péus á dotze pobres en representació de un apostolat complet, y després, t'imbè, com de costum, va obsequiarlos ab un àpat

de primera, preparat en las cuynas acreditadas del Restaurant de Fransa.

Lo *menú* creguin que ha fet venir salivera á més de quatre que ab tot y no ser pobres, no poden permetres certs refinaments.

Si volen conservar-lo, aquí á continuació 'l reproduheixo:

Potatje.—Arrós á la milanesa.—Croquetas.—Fruytas de mar.—Salmón á lo Sant Antoni.—Filet de llús á lo Cardenal.—Llagosta á la bonavista.—Llobarro á la graella.—Pésols á la crema.—Magdalena gelada.—*Biscuit glacé*.—Postres y vins variats.

Es fama que un dels apóstols va preguntar al Prelat, si en aquells moments havia de sortir lo viático.

—¿Per qué?—va interrogar D. Jaume: ¿es que 'l dinar vos ha représ y teniu por de morirvos?

—Cá, no, senyor—respongué 'l pobre.—Ho deya perque ab un ápat aixis, me sembla que ja podém anar detrás de un combregar.

Un altre dels comensals deya:

—Los plats que m' han agradat més son los que portan nom de sant ó de cosa sagrada.

—¿Quins vols dir?

—Home: 'l salmón á lo Sant Antoni y 'l filet de llús á lo Cardenal.

—¿Y la Magdalena glassada?

—Francament, respecte á la Magdalena m' hauria agradat més que 'ns l' haguessen servida ben calenta.

L' espectacle, com se veu, resulta molt religiós y sumament divertit... sobre tot pèls pobres que 'l saborejan.

Es inútil figurarse que ab lo que costa aquell fart de llop, que fan dotze infelissos, n' hi hauria prou pera saciar á una grossa de apóstols, es á dir, á dotze dotzenas de ventrells endarrerits, quedant encare una bona porció de suculentas engrunas á disposició de sas respectivas familias.

Pero llavoras aquest acte de caritat cristiana ben entesa, apenas cridaria l' atenció de ningú... y vaja, la cosa no tindria lance.

A lo menos avuy del Palau episcopal se 'n pot dir una vegada l' any:—A ca l' afarta pobres.

¡Aleluya! ¡Aleluya!...

Gran campaneig... petardos... tiros... una gatzara de cent mil diables.

Aquí una bala que xiula, allá un' altra bala que trenca 'l vidre de un balcó y s' encasta á la paret de un pis, dos travessos de dit més amunt del cap de una pacífica dona.

Vaja, aixó dóna gust.

¿No se celebra, per ventura, la festa de la Resurrecció?

Donchs si algú per casualitat hi peta, no t' perquè afligirse la séva familia: ja ressucitará.

¿Veritat qu' encare quedan rasgos de salvatjisme religiós, en una ciutat com la nostra, que pretén passar plassa de ser una de las més cultas y civilisadas d' Espanya?

L' acreditat fotógrafo Sr. Esplugas està pròxim á realisar una idea molt acertada.

Tal es la publicació de la *Galeria de catalans ilustres*, reproduhint al efecte 'ls retratos que figuren á la casa de la ciutat y acompanyantlos de un extracte de las memorias biográficas llegidas en la inauguració de cadaretrato.

De fer dits extractes se 'n encarregará l' entusiasta literat catalá D. J. Narcís Roca.

Creym que la publicació qu' està á punt d' emprendres lo Sr. Esplugas, trobará la millor acullida entre tots los amants de las glorias catalanas.

Rigurosament històrich.

Passa per la Rambla un jove y se li antoixa pesarse en una de las básculas automáticas allí instaladas.

Puja á la plataforma, tira 'ls deu céntims conabuts á la escaleta y res... l' agulla no 's mou del seu lloch. La báscula devia estar espatllada.

Davant d' aquest fracás se posa á cridar ¡lladres!

S' arremolina la gent y compareix un municipal.

—Ay, gracias á Deu—diu lo jove—á vosté 'l necessitava.

—¿Y aixó? ¿qué passa?—pregunta 'l Gutierrez.

—Miri, comensi á carregarse aquest trasto á coll, y cap á cala ciutat desseguida.

—¿Y por qué, veyám, por qué?... ¿qué li ha fet esa báscula?

—¿Qué m' ha fet, pregunta? M' acaba de robar deu céntims.

Ja'no n' hi ha prou ab la puja dels comestibles.

Quan una persona va á la plassa-mercat, no 'n t' prou ab portar la butxaca ben provehida;

UNA NENA QUE 'S FLOREIX.

Coquetona y presumida—de ta! modo s' ha guarnit—que las flors al fi la ofegan—y queda un cistell florit.

es precis ademés carregar-se ab una gran cantitat de paciència.

S'acostan per exemple á una parada y preguntan pèl preu de un article qualsevol.

—Val tant ó quant—diu sa excelència 'l venedor ab tò sech é imperiós.

—Massa car.

—¿Quánt ne dona vostè?

—Tant ó quant.

Y sa excelència 'l venedor etjega per la seva molsuda boca un raig de insults y de impropis capàs de fer caure d'espallàs á un dels pilars de pedra de las voltas de la Boqueria.

¿Y donchs, qué s'han figurat?

* *

L'altre dia una senyora, ab los ulls plens de llágrimas per las grosserías que havia hagut de sentir-se, acudí en queixa als mossos del mercat, y un d'aquests, per tot consol li digué:

—Ja veurá, senyora, ¡qué tants romansos!... Quan una persona no té prous diners per anar á plassa, no hi va... veli aquí.

Y no hi ha que queixarse, perque després de tot, aixó 's fa sols á benefici del públich.

Perque si arriba un punt en que aquest no pot menjar aliments, á lo menos que tragui saliva.

Per perseguir garitos ja no cal en lo succés acudí als agents de la autoritat per res.

Los lladres s'encarregarán d'escarmentar als jugadors.

Aixís ho han fet tres valents en un dels circuls més aristocràtics de Valencia.

Mentres s'estava allí jugant de ferm, compa-regueren inopinadament fingint-se ser lo jutjat y se'n emportaren quatre mil pessetas.

Ja ho veuhem: haurém de demanar als lladres que s'encarreguin de fer respectar la lley y de moralisar una miqueta aquest país.

Als lectors meus y que ho son també de ma estimada germana gran *La Campana de Gracia*, una vegada més, salut y céntims.

Aixó vol dir que de demá en vuit, ó siga 'l dis-

sapte 11 del corrent, sortirá un número extraordinari de aquell popular periódich, en celebració de la entrada de primavera ab relació á la política. Acreditats dibuixants, entre 'ls quals s'hi contan los aplaudits M. Moliné, Apeles Mestres y Eusebi Planas, y literats distingits honrarán aquest número ab los seus treballs.

Per lo tant, ja quedan advertits.

Dels artistes espanyols residents á Roma, s'espera un bon envió de quadros pera figurar en la próxima Exposició de Bellas Arts. Entre ells hi figurará 'l que ab lo títol de *El anillo de la desposada* ha pintat l' eminent Enrich Serra, del qual ne tenim las millors noticias.

Per espavilats los inglesos.

Els han descubert la manera d'enviar á Espanya bitllets de banch pèl corréu sense que puguin ser robats.

No hi ha siquiera necessitat de tancar un guardia civil dintre de la carta. Res de aixó. La maniobra es molt més senzilla.

Consisteix en partir lo bitllet, enviarne primer una meytat, y quan lo receptor dona avis de haverla rebuda, llavoras se li envia la meytat restant.

A veure qué inventarán ara 'ls obradors de cartas pera deixar als inglesos ab un pam de nas.

Perque aixó de que 'ls inglesos derrotin als espanyols es una vergonya intolerable.

Un eco de Madrid.

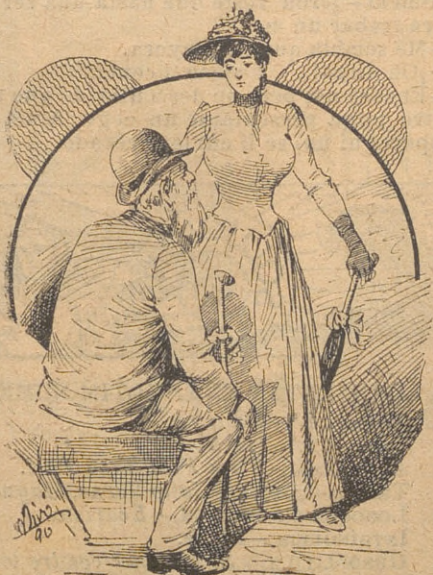
Tot l'empenyo del Sr. Coll y Pujol se xifrava en que 'l govern aplequés l'Exposició nacional de Bellas Arts, á fi de que la que simultáneament ab ella té de celebrarse á Barcelona, 's vejés més concorreguda.

Al pobre Sr. Coll y Pujol li varen dir que aixó no podia ser.

Y ha tornat tot trist, com era de suposar en vista de una tal negativa.

—¿Y donchs, D. Joan—li preguntavan aquest

LOS TESTOS Y LAS OLLAS.

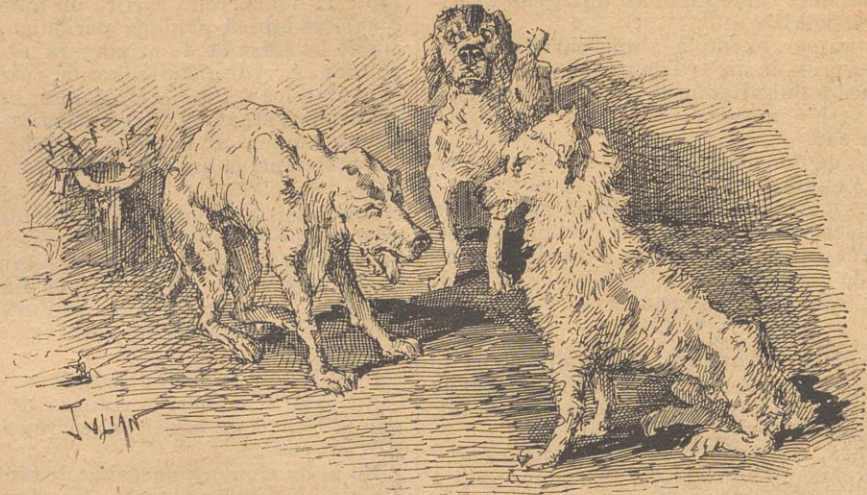
De dia ¡cóm la requiebra lo papá á la institutris!

De nit ¡cóm li va al darrera lo seu hereu, dins del pis!

MURMURACIONS

—¿Diuen que la *Protectora*
al últim s' ha constituït?
—Pues, Quisso, lo qu' es per ara,
á mí no m' ha protegit.

dia—vindrán gayres quadros á conseqüència del
sèu viatge?

—Qué sè jo .. qué sè jo...—responia l' alcalde,
evadint una resposta categòrica.

—¡Quadros ray!—va exclamar un tranquil que
s' estava enterant de la conversa—si no n' en-
vian que se 'ls pinti.

Es costum que las *caramellas* se dediquin á las
noyas guapas y en especial á las nuvias dels co-
ristas que las cantan.

Donchs, dissapte al vespre vá inaugurar-se un
Orfeon que la primera cantada va dedicar-la al
bisbe y la segona al marquès de Comillas.

Ab aquest rasgo, queda caracterisat l' *Orfeon*
del qual ne forman part una requa de xavals ab
cara d' escolanets.

Ja veurán com á no trigar gayre, en justa
compensació, veurém al coro de *La Trompeta*
anant á cantar per las iglesias.

Un periódich, notant ser ja tant poch l' or en
circulació, que casi bé hem acabat per perdren
la memoiá, s' fixa en lo molt temps que 's pert
en los banchs y societats de crédito, ahont la ma-
joria dels pagos, per quantiosos que sigan, casi
sempre 's fan en moneda de plata.

Y exclama:

—«Los inglesos diuen que 'l temps es or.»

Los inglesos dirán lo que vulgan; pero 'ls ban-
quers espanyols s' empenyan en demostrar que
'l temps es plata.

Ara 'ns trobém que á las arcas municipals no
hi ha fondos per construhir escolas municipals
de propietat del Ajuntament.

Los recursos que podrian destinarse á un ob-
jecte tan útil, tan necessari y sobre tot tan hon-
rós, s' han invertit inconsiderablement en la
construcció del palau real de la Ciutadela.

Los regidors prefereixen rendir tribut á un
acte de adulació monárquica, que no pas corres-
pondre als afanys de ilustració que demostra 'l
poble de Barcelona.

Barcelonins: tinguéuho present en las próxi-
mas eleccions municipals.

Se parla de un capitalista molt conegut per la
manya ab que sab adquirir fincas y més fincas.

—¿Y qué n farà de tants béns?—deya un sèu
admirador. —Ja veuran com lo dia que 's mori
una gran part de la sèva fortuna anirà á parar
á las casas de beneficencia.

Un tipo que 's distingíx per la sèva mordaci-
tat li va respondre:

—Me sembla que s' equívoca. Lo que veurém
tal vegada quan se mori, es que una gran part
de las casas de beneficencia haurán anat á pa-
rar á la sèva fortuna.

En una agencia de matrimonis.

Se presenta una vella lletja com un renech.

—Diga, senyor—pregunta al director del es-
tabliment—¿creu vosté que hasta una servidora
podrá trobar un marit?

—Me sembla que sí, senyora.

—¡Oh ditxa!... ¿Y vosté 'l coneix?

—Encare no; pero no descenfió de que un dia
ó altre pugá presentarse un cego. Aixis que 'n
comparegui un, se li enviará recado.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Pa-ti ré.*
2. Id. 2.ª—*Ga-lli-na.*
3. ANAGRAMA.—*Topi Pita-Tipa Pati.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*Julio Verne, Mayne Reid.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Ecaristo.*
6. INTRÍNGULIS.—*Mare.*
7. GEROGLÍFICH.—*Si tens per vendre tens per perdre.*

LÓPEZ-EDITOR. LLIBRERÍA ESPANYOLA
RAMBLA DEL MITJ, N.º 20.

VÍCTOR BALAGUER

ANUNCIS

LO ROMIATGE

DE L' ÀNIMA

Un tomo en 4.º, Ptas. 1.

Obras de CARLOS FRONTAURA

Miedo al hombre. Novela original.	Ptas. 3
Tipos Madrileños. Cuadros de costumbres.	» 3
Las Tiendas. Diálogos humorísticos.	» 3
Sermones de D. ^a Paquita.	» 3
La doncella del 2.º piso. Recuerdos de un estudiante.	» 3
Lances de la vida.	» 3
Galería de matrimonios, 2 tomos.	» 7
Blanco y negro. Narraciones cortas.	» 3

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

JUANELA

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

SOBAQUILLO

DE PITÓN Á PITÓN

Con un prólogo de MARIANO DE CAVIA

✦ y dibujos de ANGEL PONS ✦

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.50.

SINÓNIMOS CASTELLANOS

POR

ROQUE BARCIA

Un tomo en 4.º encuadernado, Ptas. 10.

OBRA NOVA

SERVEY DE PLATA

COMEDIA EN DOS ACTES

DE

M. FIGUEROLA Y ALDRUFEU

Preu 1 pesseta.

Dillúns se posará á la venta

UN VIATJE DE NUVIS

Obra original de C. GUMÀ

✦ ILUSTRADA PER M. MOLINÉ ✦

Preu DOS rals.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, o bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

LA GANSÓ DEL DESCARAT.

Es lo sér que, de la terra,
viu més tranquil y distret;
res l' empatxa ni l' aterra
ni res lo fá estar inquiet.
Tè *prima-quarta* camorra,
que si 'l qu' es, li diu algú,

va cantant ab gran patxorra:
—Hu, dos-tres-hu, dos-tres-hu.

Per més que 'l món lo critiqui,
de *quart-tres-quinta* no muda,
no hi ha por de que 's capfiqui
(com la vergonya ha perduda!
Si algú tractés de donarli
algún consell bó, es segü
que deuria contestarli:
—Hu, dos-tres-hu, dos-tres-hu.

A un d' aquests vareig trobarlo
un cop al carrer de Tot
y porque vaig trepitjarlo
'm va dir:—¡Animalot!
Armantse allí tal requesta
no anantli en favor ningú;
pero ell, feu per contesta:
—Hu, dos-tres-hu, dos-tres-hu.

DOMINENGO BARTRINANGA.

II.

—Tres-dos, un cotxero deya
á un caballot no molt hú.—
—¡Tres-dos! ¡Tres-dos! ¡Diamantel!
Aném á Total jo y tú.

DOLORS MONT.

ACENTÍGRAFO.

A la tot de D. Magí
si estudiava un *total*
que á pesar de tenir tractes
tot lo día ab capellans,
poch temps fa que va robarli
un preciós rellotje d' or
que 'l pobre mestre guardava
com un religiós tresor.

ESPANTA-LLOPS.

ANAGRAMA.

Passejantme ab la *total*
un plat de tot vaig comprar
per regalá á n' en Marsal
lo día que 's va casar.

J. BAGUÑA.

TRENCA CLOSCAS.

JOSÉ ILER SALAS.

RODA.

Formar ab aquestas lletras deguda-
ment combinadas, lo títul de un drama
catalá.

N. CHABIOT.

CONVERSA.

—May diría, senyora Felipa, qué menjarém avuy, per
ser divendres, ab la mèva amiga?
—¿Llagosta, potser?—
—Cá, no, senyora.
—¿Donchs qué?
—Búsquiho, qu' entre tots dos ho havém dit.

JOSEPH PEP Y C.^a

GEROGLIFICH.

X

J a R

BARCELONA

RIEGO 20.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatru, 21 y 23.

FINAL D' UNA CONVERSA.

—T' asseguro que faríam
un tiberi de *mistó*...
—¿Y si després del tiberi
tenia una indigestió?